

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1973-1974.

24 OKTOBER 1973.

**Voorstel van wet tot bevordering
van de adoptie van ouderloze kinderen.**

TOELICHTING

Zolang de mensheid al in een maatschappij georganiseerd is, heeft deze steeds gezorgd voor het levensonderhoud van degenen die niet in staat waren er zelf in te voorzien en, in het bijzonder, voor de bescherming van de minderjarigen die geen ouders hadden welke hun plichten normaal en bij voortdurend vervulden.

Hieruit ontstonden een reeks maatregelen in ons wetgevend arsenaal om van rechtswege, al naar de omstandigheden, een natuurlijke of rechtspersoon aan te wijzen ten einde de minderjarige te vertegenwoordigen en voor zijn onderhoud en opvoeding te zorgen.

Die vertegenwoordigingsbevoegdheid wordt, al naar het geval, uitgeoefend door datieve, administratieve of toeziende voogden.

De noodzaak om aan bepaalde minderjaringen een wettige vertegenwoordiger toe te voegen kan berusten hetzij op een feitelijke toestand, zoals de verdwijning van de ouders, hetzij op een rechterlijke beslissing die de minderjarige aan de ouderlijke macht heeft onttrokken.

In de meeste gevallen worden de kinderen, die aldus de natuurlijke bescherming van hun ouders moeten missen, in kostscholen geplaatst.

Maar als de poort van de kostschool eenmaal achter een minderjarige is dichtgegaan, gaat zij ongelukkig genoeg zelden weer open alvorens hij meerderjarig is geworden. Het is immers meestal ijdele hoop te verwachten dat de ouders van die kinderen tot inkeer komen; het gebeurt zelfs dat zij die voor het kind verantwoordelijk zijn, niet beseffen welke schadelijke gevolgen het kostschoolleven heeft.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1973-1974.

24 OCTOBRE 1973.

**Proposition de loi tendant à favoriser
l'adoption des enfants sans parents.**

DEVELOPPEMENTS

Depuis les origines d'une humanité organisée en société, ses responsables se sont préoccupés d'assurer la subsistance des individus incapables de pourvoir à leurs besoins et, particulièrement, d'organiser la protection des mineurs privés de la présence de parents assumant leurs devoirs de façon normale et continue.

Il en est résulté une série de dispositions qui, dans notre arsenal législatif, visent à désigner d'autorité une personne physique ou morale, suivant les circonstances, qui assumera la représentation du mineur et veillera à sa subsistance et à son éducation.

Ce pouvoir de représentation est assuré, suivant le cas, par des tuteurs datifs ou des tuteurs administratifs, ou, encore des pro-tuteurs.

La nécessité de pourvoir certains mineurs d'un représentant légal peut résulter soit d'un état de fait, tel la disparition des parents, soit d'une décision judiciaire qui est venue soustraire le mineur à la puissance paternelle.

Dans la généralité des cas, les enfants ainsi privés de la protection naturelle de leurs auteurs, sont placés dans des internats.

Il se fait, malheureusement, que, la porte de l'internat franchie, ces mineurs en sortent rarement avant leur majorité. Cette situation a le plus souvent pour cause l'espoir vain de voir les auteurs des enfants revenir à de meilleurs sentiments; il arrive même que ceux dont l'enfant dépend mesurent mal l'effet nocif de la vie en internat.

De volledige evenwichtige ontluiking van de persoonlijkheid van die kinderen eist dat zij opgroeien in een gezin waar zij persoonlijke veiligheid en liefderijke zorg genieten en waar tussen hen en degenen die de taak van hun gebrekkige ouders op zich nemen, wederzijdse genegenheid en tederheid heerst.

Het is onrechtvaardig dat de beslissingen die moeten uitgaan van het belang van het kind, worden genomen zonder dat het kind zelf dan wel een natuurlijke of rechtspersoon die om zijn lot bekommerd is, daartegen rechtsmiddelen kan aanwenden.

Dit zou weinig belang hebben indien het succes van de adoptie niet al jaren lang voor talrijke ouderloze kinderen de mogelijkheid had geopend hun de gezinssfeer te verschaffen, die zij absoluut nodig hebben.

Het leek dus noodzakelijk een recht van hoger beroep in te stellen tegen de beslissingen waarbij eigenmachtig over de toekomst van een menselijk wezen wordt beschikt.

Dat is het doel van de hierna voorgestelde wetsbepalingen.

Zij voorzien in :

1. de mogelijkheid, voor ieder die een belangloze bezorgdheid voor de toekomst van een minderjarige aan de dag legt, om de rechtbank te verzoeken de wenselijkheid van diens adoptie na te gaan;

2. betrekkelijk korte termijnen om tot een beslissing te komen, want de adoptiekansen van een minderjarige verminderen snel naarmate hij ouder wordt;

3. de kosteloosheid voor de verzoekers, aangezien de verzoeken in beginsel worden ingesteld in het belang van de minderjarigen. Lichtvaardige en krenkende verzoeken kunnen worden beteugeld door schadevergoeding aan de andere partijen bij het geding.

Soortgelijke bepalingen zijn in Italië van kracht.

**

VOORSTEL VAN WET

ARTIKEL 1.

Ieder die doet blijken van belangstelling voor een minderjarige, kan bij de jeugdrechtbank van de verblijfplaats van de minderjarige een verzoekschrift indienen tot verklaring van adopteerbaarheid.

Op dit verzoek wordt beschikt binnen een termijn van zes maanden.

ART. 2.

De griffier zend het verzoekschrift door aan de procureur des Konings die een onderzoek instelt.

L'épanouissement harmonieux et complet de la personnalité de ces enfants exige qu'ils grandissent au sein d'un foyer, où ils connaîtront sécurité et sollicitude individuelle, échangeant affection et tendresse avec ceux qui assumeront la tâche de leurs auteurs défaillants.

Il apparaît comme une injustice que les décisions qui doivent s'inspirer de l'intérêt de l'enfant soient prises sans que celui-ci ou une personne physique ou morale préoccupée par son sort, puisse exercer un recours.

Ce recours serait sans intérêt si, depuis quelques lustres, le succès de l'adoption n'était venu offrir, pour de nombreux enfants sans parents, la possibilité de leur procurer le climat familial dont ils ont un besoin absolu.

Il a donc semblé nécessaire d'ouvrir un droit d'appel contre les décisions qui disposent souverainement de l'avenir d'un être humain.

C'est l'objet des dispositions légales proposées ci-après.

Elles prévoient :

1. la possibilité pour toute personne manifestant une sollicitude désintéressée, s'inspirant de l'avenir d'un mineur, de demander au tribunal d'examiner l'opportunité de son adoption;

2. des délais relativement courts pour aboutir à une décision; en effet, les possibilités de réaliser l'adoption d'un mineur décroissent rapidement avec l'âge de celui-ci;

3. l'absence de frais dans le chef des requérants, puisqu'en principe les actions seront poursuivies dans l'intérêt des mineurs. La sanction d'une action téméraire et vexatoire pourra se trouver dans l'octroi d'une réparation aux autres parties à la cause.

Des dispositions semblables sont en vigueur en Italie.

N. HOUGARDY.

**

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE 1er.

Toute personne justifiant d'un intérêt pour le mineur peut présenter requête au tribunal de la jeunesse de la résidence du mineur aux fins de déclaration d'adoptabilité.

Il sera statué sur cette requête dans le délai de six mois.

ART. 2.

Le greffier transmet la requête au procureur du Roi qui procède à une enquête.

De procureur des Konings zendt het verzoekschrift, met de ingewonnen inlichtingen en zijn advies, door aan de rechtbank. Hij gelast, bij gerechtsbrief, de verschijning van de verzoeker, van de ouders van de minderjarige en, in voorkomend geval, van zijn wettige vertegenwoordiger.

ART. 3.

Bij het uitspreken van de staat van adopteerbaarheid wijst de jeugdrechtbank de persoon aan die in de adoptie moet toestemmen en de minderjarige vertegenwoordigt gedurende de wettelijke formaliteiten.

ART. 4.

De griffier stelt de ouders van het kind of zijn wettige vertegenwoordiger alsmede de verzoeker, bij gerechtsbrief, in kennis van het vonnis.

ART. 5.

Hoger beroep tegen de beslissing wordt ingesteld bij verzoekschrift gericht tot de griffie van het Hof van Beroep, binnen een maand na de kennisgeving ervan.

ART. 6.

Het Hof van Beroep doet uitspraak binnen drie maanden, te rekenen van de dagtekening van het verzoekschrift, na oproeping van de partijen bij het geding in de vorm bepaald bij artikel 2.

ART. 7.

Alle akten van rechtspleging zijn vrij van rechten.

Le procureur du Roi transmet au tribunal la requête accompagnée des renseignements recueillis et de son avis.

Il ordonne, par pli judiciaire, la comparution du requérant, des parents du mineur, et, éventuellement, de son représentant légal.

ART. 3.

En prononçant l'état d'adoptabilité, le tribunal de la jeunesse désigne la personne qui consentira à l'adoption et représentera le mineur au cours des formalités légales.

ART. 4.

Le greffier notifie le jugement, par pli judiciaire, aux parents de l'enfant ou à son représentant légal ainsi qu'au requérant.

ART. 5.

L'appel de la décision sera introduite par requête au greffe de la cour d'appel dans le mois de sa notification.

ART. 6.

La cour d'appel statuera dans le délai de trois mois à compter de la date de la requête, après convocation des parties à la cause dans la forme prévue à l'article 2.

ART. 7.

Tous les actes de la procédure sont exempts de droits.

N. HOUGARDY.
B. J. RISOPOULOS.
P. ANSIAUX.
R. HOUBEN.
M.A. PIERSON.